

De Rotterdamse aanpak van zwangerschap en verslaving

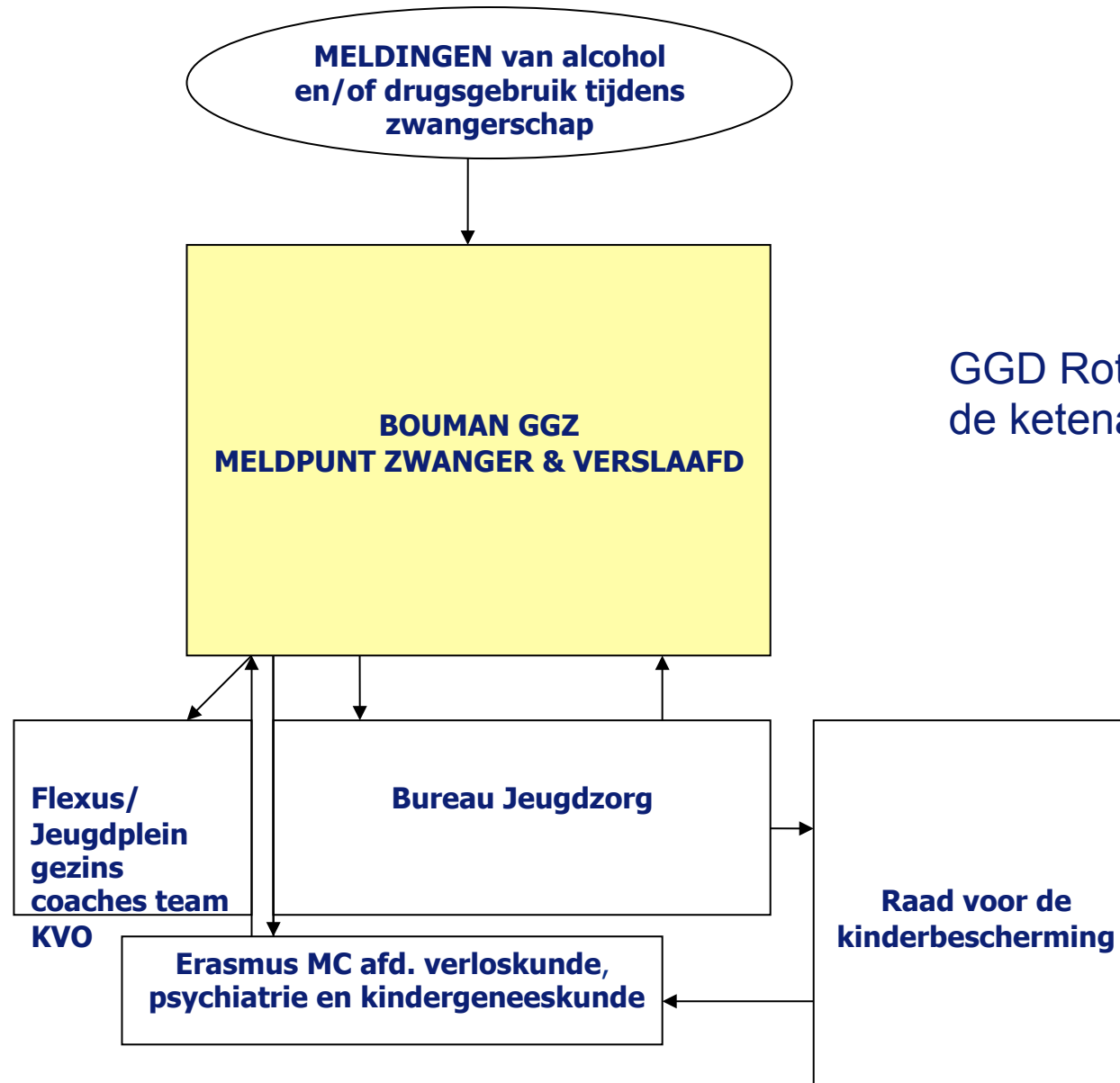
**Tom Schneider,
Gynaecoloog,
ErasmusMC Rotterdam**

Voorgeschiedenis

- In de jaren 70/80 is druggebruik een lifestyle
- Maatschappelijk werk draagt zorg voor psychosociale hulp, gedragsverandering en beperking van de schade
- Verschillende kleine organisaties houden zich in Rotterdam bezig met drughulpverlening zoals Bulldog, Odyssee
- Maatschappelijk werkenden van het Centraal Adres van de Bouman coördineren het aanbod

Convenant 2007

- In periode 2000-2010 wordt afhankelijkheid van drugs gecategoriseerd als een hersenziekte
- Diagnose van verslaving door psychiater
- BoumanGGZ start met specifiek Meldpunt ZV
- Samenwerkingsconvenant 2007: afspraken taken en verantwoordelijkheden naar een sluitende ketenaanpak
- Ketenpartners Convenant: BoumanGGZ, BureauJeugdzorg, Flexus Jeugdplein (team KVO), ErasmusMC; GGD als regievoerder

GGD Rotterdam faciliteert de ketenaanpak

Welke punten typeren deze Rotterdamse aanpak?

- Bij door BoumanGGZ gediagnosticeerde afhankelijkheid van opiaten en/of cocaine en sinds kort ook alcohol, wordt standaard een Voorlopige Onder Toezicht Stelling (**VOTS**) aangevraagd bij de Kinderrechter
- Urinecontroles; zo nodig actief opsporen van cliënten
- ‘Niet abstinente’ en ‘geen vrijwillige opname’ mogelijk dan: verzoek tot in bewaring stelling (**IBS**) of rechterlijke machtiging (**RM**) in het kader van de wet Bijzondere Opname Psychiatrische Ziekenhuizen **BOPZ**

Evaluatie Convenant 2007-2010

- **We gaan door met deze ketenaanpak**
- **Uitbreiding van aanpak naar het werkingsgebied Rotterdam Rijnmond (mits partners buiten Rotterdam zorgverlenen)**
- **Alcoholverslaving opnemen in de werkingsfeer van het convenant**
- **Meer bekendheid geven aan aanpak en samenwerking met samenhangende programma's ('Ieder Kind Wint' en 'Klaar voor een Kind') en overige professionals**

Welke vragen komen we tegen bij de verschillende groepen ?

- 1 : vrouwen meer dan 24 weken zwanger
- 2 : vrouwen minder dan 24 weken zwanger
- 3 : vrouwen in de vruchtbare leeftijd, die evident niet in staat blijken om schadelijk gedrag tijdens de zwangerschap te voorkomen dan wel die evident niet in staat zijn tot competent ouderschap

voor alle groepen geldt dat we niet alle verslaafde, gebruikende vrouwen bereiken

groep 1

Zwangerschapsduur meer dan 24 weken

- Aanpak op orde
- Bedreigd door bezuinigingen in de GGZ !
- Pleidooi A'damse kinderrechters: VOTS ruim vóór de geboorte meer toepassen. Gezinsvoogd (GV) in eerder stadium medestander
- Pleidooi:
 - GV meer voor het kind laten optreden dan voor de ouders
 - GV meer bescherming bieden door eigen management
 - Inzetten van meer ervaren/oudere GVers voor doelgroep

groep 2

zwangerschapsduur korter dan 24 weken

- 24 weken is de termijn van levensvatbaarheid, hoe te handelen daarvoor? komt de abortuswetgeving niet in gedrang?
- cave: hersenschade juist vroeg in de zwangerschap door alcohol
- discussie: alle zwangeren bij intake screenen op alcohol volgens de opting-out methode

groep 2

zwangerschapsduur korter dan 24 weken

- uitgangspunt kan zijn: als een vrouw besluit een zwangerschap uit te dragen dan neemt zij impliciet ook de verantwoordelijkheid om risico's op schade voor de ongeborene te voorkomen
 - het zal maatwerk zijn en de beslissing tot gedwongen behandeling is momenteel nog sterk afhankelijk van individuele psychiater/ rechter
-

Groep 3

- vrouwen in de vruchtbare leeftijd, die evident niet in staat blijken om schadelijk gedrag tijdens de zwangerschap te voorkomen dan wel die evident niet in staat zijn tot competent ouderschap